

Joseph A. Schumpeter

POVIJEST
EKONOMSKE
ANALIZE

I

INFORMATOR-ZAGREB

P O V I J E S T E K O N O M S K E A N A L I Z E

JOSEPH A. SCHUMPETER

Iz rukopisa izdala
Elizabeth Boody Schumpeter

Preveli
Dr. Zvonimir Baletić i dr. Marijan Hanžeković

PRVI SVEZAK

»INFORMATOR«, IZDAVAČKA KUĆA, ZAGREB, MASARYKOVA 1

1975

PREDGOVOR IZDANJU NA HRVATSKOM JEZIKU

Pokojni profesor Schumpeter* poznat je kao pisac mnogobrojnih rasprava, i to s različitih područja: ekonomske teorije, povijesti ekonomskih doktrina, povijesno-teoretskih sinteza, ekonomsko-političkih analiza. Tom plodnom radu treba pridodati njegove veoma zanimljive ocjene i prikaze istaknutih ekonomista iz prošlosti i sadašnjosti, a među ostalima i Marxa.

Schumpeterova Povijest ekonomske analize rezultat je njegova gotovo desetogodišnjeg rada neposredno pred smrt. Pisac ju je ostavio u nedovršenom rukopisu, koji je uz mnogo truda i napora i uz veliku odanost izdala njegova, danas već pokojna, supruga. Međutim, treba naglasiti da je glavni kostur djela već postojao u samom rukopisu i da se rad redaktora sastojao u probiranju i sastavljanju, što je knjizi dalo zaokružen i cjelovit oblik. Ipak sva poglavlja nisu bila obrađena u jednakom stupnju, a naročito posljednji dio, u kojem se govori o modernoj makroekonomici i Keynesu. Vjerojatno bi konačna redakcija ispala drugačija u autorovim rukama, posebno što se tiče opsežnosti, mnogobrojnih i nepotrebnih digresija, a možda često i suvišnih nota.

II

Potrebno je reći nekoliko riječi o samom Schumpeteru. Malo je koji od modernih ekonomista posjedovao toliko opširno znanje iz najrazličitijih područja: sociologije i filozofije, matematike, prava itd. Njegov kapacitet za čitanje bio je golem i teško mu se u tome može naći ravan. Svoje poznavanje izvanekonomskih nauka često je primjenjivao u svojoj analizi, ali je ipak u čistoj teoriji vjeran ideji o bezvremenskom, funkcionalnom odnosu među ekonomskim pojavama, koje ne moraju imati svoj historijski sadržaj. To ga, međutim, nije sprečavalo da pravi izlete i u druge oblasti, pa je jedan od malobrojnih građanskih ekonomista koji je smatrao da kapitalizam sam od sebe izumire i da će ga zamijeniti drugi sistem organizacije proizvodnje. Smatrao je da će uz izvjesne preinake i za socijalizam vrijediti iste pretpostavke i isti oblici analize kao i u kapitalizmu; u tome ne odstupa od drugih građanskih ekonomista. Divio se Marxu zbog njegove vizije o evoluciji ljudskog društva, jer ju je podupro analizom ekonomskog procesa, koji se unutrašnjom logikom

* Schumpeter, Joseph Alois, 1883—1950, austrijski ekonomist i sociolog. Učenik Böhm-Bawerka i Wiesera, austrijski ministar financija 1919, profesor u Bonnu, a od 1932. živi u USA te predaje na Harvardu sve do svoje smrti.

Najvažnija djela: *Das Wesen und der Hauptinhalt der theoretischen Nationalökonomie* (1908), *Theorie der wirtschaftlichen Entwicklung* (1912), *Epochen der Dogmen- und Methodengeschichte* (1914), *Business Cycles* (1939), *Capitalism, Socialism and Democracy* (1942) te posmrtno *History of Economic Analysis* (1954).

Joseph A. Schumpeter

POVIJEST
EKONOMSKE
ANALIZE

II

INFORMATOR-ZAGREB